

**Asiantuntijalausunto**

13.6.2022

VN/1082/2022  
VN/1082/2022-VM-50Rahoitusmarkkinaosasto  
Jaana Vehmaskoski

Eduskunnan lakivaliokunnalle

**VM; lausunto; Lakivaliokunta 14.6.2022; E 74/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston päätökseksi EU:n rikosluettelon laajentamisesta rajoitustoimenpiteiden rikkomiseen ja siihen liittyvä komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle**

Komissio antoi 25.5.2022 ehdotuksen neuvoston päätökseksi Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen (SEUT) 83(1) artiklassa säädetyn EU-rikosten luettelon laajentamisesta kattamaan unionin rajoitustoimenpiteiden rikkomisen (COM(2022) 247) ja siihen liittyvän tiedonannon (COM(2022) 249). Oikeusministeriö on valmistellut asiassa E-kirjeen eduskunnalle. Valtiovarainministeriö on osallistunut tämän laadintaan.

Valtiovarainministeriö tukee E-kirjeen perusmuistiossa esitettyä Suomen kantaa, jonka mukaan Suomi pitää tärkeänä, että SEUT 215 artiklan nojalla toteutettavat rajoitustoimenpiteet saadaan pantua tehokkaasti täytäntöön. Rikosoikeudelliset seuraamukset rajoitustoimenpiteiden rikkomisista ovat lähtökohtaisesti perusteltuja ja valtiovarainministeriö katsookin, että ne osaltaan edesauttavat myös rahanpesun estämistoimintaa selkeyttämällä rajoitustoimenpiteiden rikkomisen merkitystä rahanpesun alkurikoksena.

Valtiovarainministeriö tukee komission tiedonannossaan esittämiä keskeisiä elementtejä, joita tuleva direktiivi unionin rajoitustoimia koskevien säännösten rikkomisesta määrättävistä rikosoikeudellisista seuraamuksista voisi sen mukaan sisältää. Mahdollisia rikoksia voisivat sen mukaan olla muun muassa ryhtyminen toimiin tai toimintaan, joilla pyritään suoraan tai välillisesti kiertämään rajoitustoimenpiteitä, muun muassa kätkemällä varoja; olemaan jäädyttämättä nimetyille henkilölle/ yhteisölle kuuluvia, sen hallinnassa olevia tai määräysvallassa olevia varoja; tai ryhtyä kaupankäyntiin, kuten tuomaan maahan tai viemään maasta kauppakieltoon kuuluvia tavaroita. Tiedonannon mukaan direktiivissä voisi olla myös säännökset liitännäisistä rikoksista kuten rahanpesusta. Tämän osalta se voisi velvoittaa jäsenvaltiot ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että rahanpesurikos koskee direktiivin kattamista rikoksista peräisin olevaa omaisuutta.

Lisäksi valtiovarainministeriö haluaa kiinnittää valiokunnan huomion siihen, että komissio ei ole pystynyt tekemään ehdotusta koskevaa vaikutusarviointia asian kiireisen käsittelyaikataulun vuoksi. Komissio kuitenkin toteaa, että rajoitustoimien rikkomisen lisäämisellä SEUT 83 artiklan 1 kohdan rikoslistaan ei sinänsä ole vaikutusta kansallisten hallitusten, alue- tai paikallisviranomaisten, taloudellisten toimijoiden tai kansalaisten toimintaan. Valtiovarainministeriö katsoo, että komission toteuttamassa vaikutusten arvioinnissa tulisi huomioida myös vaikutukset rahanpesun estämistoimintaan.

Lopuksi valtiovarainministeriö haluaa kiinnittää valiokunnan huomion siihen, että ehdotetulla neuvoston päätöksellä ei arvioida olevan sellaisenaan taloudellisia vaikutuksia. Myöhemmin mahdollisesti ehdotettavan direktiivin mahdollisia taloudellisia vaikutuksia ei voida vielä arvioida.

**Postiosoite**  
**Postadress**  
**Postal Address**  
 Valtiovarainministeriö

**Käyntiosoite**  
**Besöksadress**  
**Office**
**Puhelin**  
**Telefon**  
**Telephone**
**Faksi**  
**Fax**  
**Fax**
**s-posti, internet**  
**e-post, internet**  
**e-mail, internet**
PL 28  
00023 ValtioneuvostoSnellmaninkatu 1 A  
Helsinki0295 16001  
+358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

